

IZVJEŠTAJ
O POSTUPKU DAVANJA KONCESIJE NA OSNOVU ENERGETSKE DOZVOLE
ZA IZGRADNJU MALE HIDROELEKTRANE „RAŠTAK 2“
NA VODOTOKU RAŠTAK

Zakon o energetici („Službeni list CG“, br. 28/10, 40/11, 42/11 i 06/13) (u daljem tekstu: Zakon) je otvorio mogućnost davanja koncesije za izgradnju male hidroelektrane instalisane snage do 1 MW na osnovu energetske dozvole. Zakonom je propisano da se energetska dozvola može pribaviti prije sticanja prava svojine, odnosno prava korišćenja zemljišta na kome se planira izgradnja energetske objekta, kao i prije izdavanja urbanističko-tehničkih uslova.

Ministarstvo nadležno za energetiku (u daljem tekstu: Ministarstvo) je u avgustu 2010. godine na osnovu člana 63 stav 5 Zakona donijelo Pravilnik o kriterijumima za izdavanje energetske dozvole, sadržini zahtjeva i registru energetske dozvole („Službeni list CG“, br. 49/10) (u daljem tekstu: Pravilnik), kojim je definisana procedura izdavanja energetske dozvole.

Privredno društvo „Kol Energy“ d.o.o. iz Kolašina podnijelo je Ministarstvu zahtjev za izdavanje energetske dozvole za izgradnju energetske objekta za proizvodnju električne energije instalisane snage do 1 MW (u daljem tekstu: Zahtjev) 3. septembra 2010. godine, istovremeno sa zahtjevom za izgradnju mHE „Raštak“ na vodotoku Raštak, u skladu sa članom 61 Zakona. S obzirom da se lokacija mašinske zgrade mHE „Raštak 2“ planira na koti 450 mnm, odnosno u neposrednoj blizini ušća vodotoka Raštak u Moraču koje se nalazi na koti 365 mnm, a imajući u vidu da su tada bile u toku aktivnosti na realizaciji Projekta HE na Morači, odloženo je razmatranje mogućnosti za izdavanje energetske dozvole za izgradnju mHE „Raštak 2“. Međutim, uzimajući u obzir da je podnosilac zahtjeva ponovo zatražio energetske dozvolu po predmetnom zahtjevu, Ministarstvo je istom uputilo dopis kojim ga upozorava na postojanje rizika za realizaciju ovog projekta jer se i dalje planira realizacija Projekta HE na Morači. Nakon dobijanja obavještenja od strane podnosioca zahtjeva da prihvata navedeni rizik, a koji će inače biti sadržan u ugovoru o koncesiji kao rizik investitora i uslov za raskid istog, Ministarstvo je ušlo u proceduru razmatranja zahtjeva za izdavanje energetske dozvole.

Ovim Zahtjevom je zatraženo izdavanje energetske dozvole za izgradnju proizvodnog energetske objekta, male hidroelektrane „Raštak 2“, instalisane snage 624 kW, ukupne planirane godišnje proizvodnje 2,496 GWh. Mala hidroelektrana je planirana na dijelu vodotoka Raštak, KO Raško - Mioska, Opština Kolašin. U skladu sa članom 15 Pravilnika, „Kol Energy“ d.o.o. je dostavio sva neophodna dokumenta, kojima se potvrđuje ispunjenost kriterijuma, utvrđenih Zakonom i čl. 4 do 13 Pravilnika. U skladu sa članom 18 Pravilnika, Zahtjev je objavljen na internet stranici Ministarstva, uz definisanje načina i roka dostavljanja sugestija i komentara na Zahtjev.

Takođe, Pravilnikom je u članu 3 stav 1 propisano da se energetska dozvola iz člana 61 stav 2 tačka 1 Zakona koji koristi potencijal ili zemljište u državnoj svojini može izdati samo na lokaciji čiji je godišnji bruto energetske potencijal manji od 15 GWh. Istim članom, stavom 2 ovog Pravilnika je utvrđeno da se energetska dozvola za izgradnju male hidroelektrane instalisane snage do 1 MW može izdati za vodotok koji je od lokalnog značaja u skladu sa zakonom kojim se uređuju vode.

Shodno Odluci o određivanju voda od značaja za Crnu Goru („Službeni list CG“, br. 09/08, 28/09 i 31/09) konstatovano je da je vodotok Raštak voda od lokalnog značaja. Na osnovu analize bruto energetske potencijala vodotoka Raštak izvršene prilikom

izdavanja energetske dozvole za mHE „Raštak I“, konstatovano je da je ispunjen uslov u vezi bruto energetskeg potencijala vodotoka za izdavanje energetske dozvole za izgradnju mHE „Raštak 2“.

Nakon utvrđivanja činjenica definisanih članom 3 Pravilnika, izvršen je detaljni pregled i analiza dokumentacije dostavljene uz Zahtjev i konstatovano da dostavljena dokumentacija ispunjava uslove i kriterijume propisane Zakonom i Pravilnikom.

Nakon pregleda dokumentacije i provjere ispunjenosti uslova i kriterijuma, Ministarstvo je izdalo energetske dozvolu za izgradnju energetskeg objekta za proizvodnju električne energije - male hidroelektrane instalisane snage 624 kW, naziva „Raštak 2“, na dijelu vodotoka Raštak, između kota 660 mnm (kota gornje vode) i 450 mnm (kota donje vode) KO Raško - Mioska, Opština Kolašin (u daljem tekstu: Energetska dozvola) kompaniji „Kol Energy“ d.o.o., sa adresom Ul. 13. jula br.25/2, Kolašin, dana 29. aprila 2013. godine. Energetskom dozvolom su definisana prava i obaveze imaoca dozvole i rok njenog važenja. Rok trajanja koncesije, visina koncesione naknade, način korišćenja državne imovine i ostale obaveze imaoca dozvole, koje se odnose na istraživanje, izgradnju i tehno-ekonomsko korišćenje vodotoka definišu se ugovorom o koncesiji.

Vlada Crne Gore je na sjednici od 22. decembra 2011. godine usvojila model ugovora o koncesiji koji će se zaključivati na osnovu energetske dozvole za izgradnju malih hidroelektrana do 1 MW. U skladu sa navedenim pripremljen je i Ugovor o koncesiji na osnovu energetske dozvole za izgradnju male hidroelektrane „Raštak 2“ na vodotoku Raštak.

U skladu sa utvrđenim modelom, osnovni elementi ugovora su:

- ugovor o koncesiji se realizuje u tri faze:
 - I faza, izrada tehničke dokumentacije – 12 mjeseci,
 - II faza, izgradnja objekata male hidroelektrane – 24 mjeseca i
 - III faza, tehno-ekonomsko korišćenje vodnog potencijala za proizvodnju električne energije u mHE - 27 godina;
- period koncesije je 30 godina (zbir I, II i III faze) i počinje da teče od datuma izdavanja urbanističko-tehničkih uslova;
- predviđena je obaveza koncesionara da dostavlja bankarske garancije za I i II fazu realizacije ugovora kao i, s obzirom da je predviđen program revitalizacije prije prenosa objekata nakon isteka perioda koncesije na Crnu Goru, bankarsku garanciju za revitalizaciju;
- koncesiona naknada je utvrđena u iznosu od 6,1 %;
- predviđen je prenos vlasništva nad zemljištem i objektima mHE sa koncesionara na državu Crnu Goru, bez ikakvih tereta i bez prava koncesionara da traži bilo kakvu naknadu;
- utvrđeni su razlozi za raskid ugovora, koji može biti u određenim slučajevima automatski bez dostavljanja posebnog obavještenja i raskid uz prethodno

obavještenje koncesionara i određivanje primjerenog roka za ispunjavanje prekršene obaveze utvrđene ugovorom.

U cilju bržeg stvaranja uslova za realizaciju ovog projekta, predlaže se Vladi Crne Gore da zaduži Ministarstvo održivog razvoja i turizma da izda urbanističko-tehničke uslove za izgradnju male hidroelektrane „Raštak 2“ na vodotoku Raštak.

Na osnovu izloženog, predlažemo Vladi Crne Gore da donese sljedeći zaključak:

1. Vlada je razmotrila i usvojila Izvještaj o postupku davanja koncesije na osnovu energetske dozvole za izgradnju male hidroelektrane „Raštak 2“ na vodotoku Raštak.
2. Vlada je donijela Odluku o davanju koncesije za izgradnju male hidroelektrane „Raštak 2“ na vodotoku Raštak na osnovu energetske dozvole.
Odluka će se objaviti u „Službenom listu Crne Gore“.
3. Vlada je prihvatila Ugovor o koncesiji na osnovu energetske dozvole za izgradnju male hidroelektrane „Raštak 2“ na vodotoku Raštak.
4. Ovlašćuje se dr Vladimir Kavarić, ministar ekonomije, da u ime Vlade, potpiše Ugovor iz tačke 3 ovog zaključka sa društvom „Kol Energy“ d.o.o. iz Kolašina.
5. Zadužuje se Ministarstvo održivog razvoja i turizma da izda urbanističko-tehničke uslove za izgradnju male hidroelektrane „Raštak 2“ i infrastrukture za priključenje na elektroenergetski sistem.

Na osnovu člana 61 stav 8 Zakona o energetici („Službeni list CG“, br. 28/10, 40/11, 42/11 i 6/13), Vlada Crne Gore na sjednici od _____ januar 2014. godine, donijela je

O D L U K U

**o davanju koncesije za izgradnju male hidroelektrane „Raštak 2“
na vodotoku Raštak na osnovu energetske dozvole**

1. Daje se koncesija „Kol Energy“ d.o.o, Kolašin (u daljem tekstu: koncesionar) za izgradnju male hidroelektrane „Raštak 2“ na vodotoku Raštak, između kota 660 mnm i 450 mnm, KO Raško-Mioska, Opština Kolašin, na osnovu energetske dozvole.
2. Koncesija iz tačke 1 ove odluke daje se na period od 30 godina, uz koncesionu naknadu koja iznosi 6,1% od planirane godišnje proizvodnje električne energije, a ukoliko je godišnja proizvodnja električne energije veća od planirane, koncesiona naknada iznosi 6,1 % od godišnje proizvodnje električne energije.
3. Prava i obaveze između Vlade Crne Gore, kao koncedenta, i koncesionara, kao i bliži uslovi finansiranja, istraživanja, projektovanja, izgradnje, korišćenja, održavanja, revitalizacije i predaje male hidroelektrane „Raštak 2“ utvrdiće se Ugovorom o koncesiji na osnovu energetske dozvole za izgradnju male hidroelektrane „Raštak 2“ na vodotoku Raštak (u daljem tekstu: Ugovor).
4. Ugovor će se zaključiti u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu ove odluke.
5. Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj:
Podgorica, _____ 2014. godine

VLADA CRNE GORE

PREDSJEDNIK,
Milo Đukanović

Predlog

**UGOVOR O KONCESIJI
NA OSNOVU ENERGETSKE DOZVOLE
ZA IZGRADNJU MALE HIDROELEKTRANE „RAŠTAK
2“ NA VODOTOKU RAŠTAK**

Na osnovu člana 61 Zakona o energetici („Sl. list CG“, broj 28/10, 40/11, 42/11 i 06/13), člana 9 Zakona o koncesijama ("Sl. list CG", broj 08/09) i Odluke Vlade Crne Gore o davanju koncesije za izgradnju male hidroelektrane „Raštak 2“ na vodotoku Raštak, broj: _____ od _____ 2014. godine ("Sl. list CG", broj _____), u vezi sa Rješenjem Ministarstva ekonomije o izdavanju energetske dozvole br. 01- 27/62 od 29. aprila 2013. godine, Ugovorne strane

1. VLADA CRNE GORE, koju zastupa dr Vladimir Kavarić, ministar ekonomije (u daljem tekstu: Koncedent)

2. KOL ENERGY d.o.o. iz Kolašina, koga zastupa _____, izvršni direktor (u daljem tekstu: Koncesionar),

(Koncedent i Koncesionar se u ovom ugovoru u daljem tekstu nazivaju zajednički Ugovorne strane, a pojedinačno Ugovorna strana)

dana _____ godine, zaključuju

U G O V O R O K O N C E S I J I
NA OSNOVU ENERGETSKE DOZVOLE
ZA IZGRADNJU MALE HIDROELEKTRANE „RAŠTAK 2“
NA VODOTOKU RAŠTAK

PREDMET KONCESIJE

Član 1

- 1.1.** Ovim ugovorom Koncedent na Koncesionara prenosi pravo korišćenja hidroenergetskog potencijala dijela vodotoka Raštak, između kota 660 mnm i 450 mnm, za proizvodnju električne energije u maloj hidroelektrani „Raštak 2“ instalisane snage do 1 MW u KO Raško - Mioska, Opština Kolašin, na način i pod uslovima predviđenim zakonom, Energetskom dozvolom, Ugovorom, Planom realizacije, vodnom i upotrebnom dozvolom.
- 1.2.** Koncesionar stiče pravo da koristi dio vodotoka Raštak između kota 660 mnm i 450 mnm i izgradi Objekte mHE koji su u funkciji obavljanja koncesionih djelatnosti, na lokaciji određenoj Energetskom dozvolom, tehničkom dokumentacijom za koju pribavi sve potrebne saglasnosti i građevinsku dozvolu.

TUMAČENJE I DEFINICIJE

Član 2

- 2.1.** U tumačenju ovog ugovora, osim u slučaju kada kontekst zahtijeva drugačije, biće primjenjivana sljedeća pravila:

- riječi u jednini će podrazumijevati i njihovu množinu, a riječi u množini će podrazumijevati i njihovu jedninu;
- riječi bilo kog roda će podrazumijevati i drugi rod;
- pozivanje na bilo koji zakon i drugi propis, statut, obavještenje ili odluku će obuhvatati i sve njihove izmjene;
- upućivanje na bilo koji ugovor, protokol, sporazum ili neki drugi dokument će obuhvatati sve njihove amandmane, dopune, izmjene ili druge promjene;
- smatraće se da svako pominjanje organa uprave podrazumijeva i svakog sljedbenika tog organa ili bilo koji organ ili tijelo koje je preuzelo funkcije ili odgovornosti ili i funkcije i odgovornosti takvog organa uprave;
- naslovi članova ovog ugovora unijeti su isključivo radi lakšeg snalaženja i neće ni na koji način uticati na tumačenje ugovora i
- sva obavještenja, saglasnosti i potvrde biće u pisanom obliku.

2.2. Pojedini izrazi i pojmovi upotrijebljeni u ovom ugovoru imaju sljedeće značenje:

Bankarska garancija	označava безусловnu bankarsku garanciju plativu na prvi poziv, bez prava prigovora, izdatu na iznos utvrđen ovim ugovorom, u formi i sa sadržinom kao u Prilogu 3, koja se izdaje u skladu sa čl. 11 i 19 Ugovora i koju će u korist Koncedenta izdati banka prethodno odobrena od strane Koncedenta;
Energetska dozvola	označava Rješenje o izdavanju energetske dozvole za izgradnju energetskog objekta za proizvodnju električne energije, odnosno male hidroelektrane „Raštak 2“ instalisane snage do 1 MW na dijelu vodotoka Raštak, između kota 660 mnm (kota gornje vode) i 450 mnm (kota donje vode) KO Raško – Mioska, Opština Kolašin, br. 01- 27/62 od 29. aprila 2013. godine;
Elektroenergetski sistem	označava prenosni i distributivni elektroenergetski sistem Crne Gore;
Organ uprave	označava bilo koji upravni, regulatorni, zakonodavni, arbitražni ili sudski organ, organ lokalne samouprave, odjeljenje, agenciju, komisiju;
Koncesija	označava pravo finansiranja, istraživanja, projektovanja, izgradnje, korišćenja, održavanja, revitalizacije i prenosa Objekata mHE u ugovorenom roku u vlasništvo Koncedenta;
Koncesiona naknada	označava naknadu utvrđenu članom 12 Ugovora koju Koncesionar plaća Koncedentu u skladu sa zakonom i Ugovorom;
mHE	označava malu hidroelektranu, instalisane snage do 1 MW, izgrađenu na Dijelu vodotoka u skladu sa Energetskom dozvolom, Ugovorom, zakonom i drugim propisima;
Objekti mHE	označavaju objekte i postrojenja, u funkciji obavljanja koncesionih djelatnosti, na lokaciji predviđenoj za obavljanje koncesionih djelatnosti,

	u svemu u skladu sa tehničkom dokumentacijom za koju je Koncesionar prethodno pribavio sve neophodne saglasnosti i dozvole;
Plan realizacije	označava skup parametara, radnji i aktivnosti, detaljno popisanih u Prilogu 1 Ugovora, podijeljenih u pojedine faze, za koje se Koncesionar obavezuje da ispuni odnosno preduzme u vezi sa članom 3 Ugovora, a radi korišćenja prava iz predmeta koncesije, uključujući i: plan investicionog ulaganja po godišnjim periodima, predloženo idejno rješenje, tehničke parametre iz idejnog rješenja Koncesionara, procijenjenu godišnju proizvodnju električne energije, instalisanu snagu mHE i rok otpočinjanja proizvodnje električne energije iz Objekata mHE;
Program revitalizacije	označava program obnove Objekata mHE, u cilju prenosa vlasništva Objekata mHE Koncedentu u stanje koje je podobno za njihovo redovno korišćenje, a na način predviđen članom 19 Ugovora;
Datum izdavanja urbanističko-tehničkih uslova	označava datum na koji organ uprave nadležan za uređenje prostora izda urbanističko-tehničke uslove za izradu tehničke dokumentacije za Objekte mHE;
Datum izdavanja građevinske dozvole	označava datum na koji je izdata građevinska dozvola za Objekte mHE;
Datum početka komercijalnog rada	označava datum zaključivanja ugovora o otkupu električne energije sa operatorom tržišta ili snabdjevačem;
Period koncesije	označava period na koji se Koncesionaru daje koncesija za vršenje koncesionih djelatnosti koji počinje da teče od Datuma izdavanja urbanističko-tehničkih uslova;
Tehnička dokumentacija	označava tehničku dokumentaciju za izgradnju i rekonstrukciju Objekata mHE pripremljenu u skladu sa zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata i ostalim relevantnim propisima;
Idejno rješenje	označava tehničko-tehnološko rješenje koje je Koncesionar dostavio prilikom izdavanja Energetske dozvole;
Teret	označava hipoteku, zalogu, fiduciju, zadržavanje prava vlasništva, pravo preče kupovine, ili bilo kakvo obezbjeđenje ili interes bilo koje vrste po osnovu obezbjeđenja;
Upotrebna dozvola	označava dozvolu kojom organ uprave nadležan za poslove izdavanja upotrebne dozvole potvrđuje podobnost građevinskih objekata za upotrebu;
Dio vodotoka	označava dio vodotoka Raštak, između kota 660 mnm (kota gornje vode) i 450 mnm (kota donje vode) KO Raško - Mioska, Opština Kolašin, odnosno lokaciju na kojoj je predviđeno obavljanje koncesionih djelatnosti na osnovu ovog ugovora;
zakon ili propis	označava sva pravna akta (ustav, zakone i druge propise donijete na

	osnovu zakona) koji su važeći na teritoriji Crne Gore;
Nezavisni revizor	označava nezavisnu instituciju izabranu od strane Koncesionara, uz saglasnost Koncedenta, u skladu sa članom 19 stav 1 Ugovora;
Zemljište	označava zemljište i vodno zemljište potrebno za izgradnju i postavljanje Objekata mHE sa tačno određenim parcelama u skladu sa tehničkom dokumentacijom za koju Koncesionar pribavlja saglasnosti i građevinsku dozvolu;
Mjerodavno pravo	označava zakone i propise koji su na snazi u relevantnom trenutku u Crnoj Gori;
Ugovor	označava ovaj ugovor o koncesiji za izgradnju male hidroelektrane „Raštak 2“ na vodotoku Raštak, sa svim priložima koji čine sastavni dio Ugovora.

REALIZACIJA UGOVORA

Član 3

- 3.1.** Koncesionar se obavezuje da preduzme radnje i ispuni parametre iz Idejnog rješenja datog u Prilogu 2 Ugovora i Plana realizacije koji je podijeljen na sljedeće faze:
- i. I faza – faza izrade tehničke dokumentacije, koja počinje od Datuma izdavanja urbanističko-tehničkih uslova, a završava izdavanjem svih neophodnih odobrenja, saglasnosti, građevinske dozvole i saglasnosti za priključenje Objekata mHE na Elektroenergetski sistem odnosno sa Datumom izdavanja građevinske dozvole;
 - ii. II faza – faza izgradnje Objekata mHE, koja počinje od Datuma izdavanja građevinske dozvole, a završava se dobijanjem upotrebne dozvole za Objekte mHE, odnosno do Datuma početka komercijalnog rada;
 - iii. III faza – faza tehno-ekonomskog korišćenja hidroenergetskog potencijala za proizvodnju električne energije u Objektima mHE, koja počinje na Datum početka komercijalnog rada, uključujući i taj dan, a završava se istekom Perioda koncesije iz člana 6 stav 1 ovog ugovora.

Član 4

- 4.1.** Koncesionar je dužan da, po pribavljanju svih uslova, odobrenja, saglasnosti i dozvola od nadležnih organa, do isteka Perioda koncesije, koristi stečeno pravo za proizvodnju električne energije u izgrađenim Objektima mHE i da je isporučuje u Elektroenergetski sistem.
- 4.2.** Koncesionar ima pravo na otkupnu cijenu električne energije u skladu sa važećim zakonima i propisima Crne Gore.

ROKOVI PLANA REALIZACIJE I POČETAK RADA

Član 5

- 5.1.** Koncesionar je dužan da Plan realizacije po fazama iz člana 3 Ugovora izvršava u sljedećim rokovima:
- i. I faza, u roku od 12 mjeseci od Datuma izdavanja urbanističko-tehničkih uslova;
 - ii. II faza, u roku od 24 mjeseca od završetka I faze, odnosno od Datuma izdavanja građevinske dozvole;
 - iii. III faza, u roku od 27 godina od Datuma početka komercijalnog rada mHE.
- 5.2.** Rokovi iz stava 1 ovog člana, koji se odnose na I i II fazu Plana realizacije, mogu se produžiti isključivo na osnovu pisanog zahtjeva Koncesionara, o kome Koncedent mora odlučiti u roku od 60 dana od dana prijema zahtjeva.
- 5.3.** Produženje rokova iz stava 2 ovog člana je moguće u slučaju kašnjenja bilo kojeg državnog organa, odnosno subjekta koji vrši javno ovlašćenje, prilikom izdavanja uslova, odobrenja, saglasnosti i dozvola. Faza I i II Plana realizacije će se produžiti za vremenski period koji predstavlja pozitivnu razliku između roka u kojem je taj organ, odnosno subjekt shodno Mjerodavnom pravu morao izdati odgovarajući akt i stvarnog roka u kojem je akt izdat.
- 5.4.** Produženje rokova iz stava 1 ovog člana moguće je ukoliko Koncesionar Koncedentu dostavi blagovremeno pisano obrazloženje, dokaz o kašnjenju državnih organa, odnosno subjekata koji vrše javno ovlašćenje, i dokaz da je Koncesionar podnio kompletnu dokumentaciju i uredno i blagovremeno izvršio sve svoje obaveze u cilju dobijanja akata određenih prethodnim stavom, u skladu sa Mjerodavnim pravom.
- 5.5.** Ugovorne strane saglasno konstatuju da:
- i. se eventualno izvršenje radnji za završetak I faze Plana realizacije, u kraćem roku od onog koji je određen ovim ugovorom, ni u kom slučaju ne može smatrati automatskim produženjem II faze Plana realizacije u korist Koncesionara;
 - ii. se bilo koje produženje usled kašnjenja državnih organa, utvrđeno ovim članom može smatrati ili tumačiti produženjem isključivo I ili II faze Plana realizacije u kojoj su okolnosti koje su prouzrokovale produženje nastupile;
 - iii. ukoliko Koncesionar realizuje I ili II fazu Plana realizacije u kraćim rokovima nego što je to predviđeno ovim ugovorom, za vremenski period koji predstavlja razliku između roka koji je predviđen ugovorom i stvarnog roka u kome su realizovane navedene faze, produžiće se automatski III faza Plana realizacije, u kom slučaju će se izvršiti zaključenje aneksa ovog ugovora.
- 5.6.** Ukoliko bilo koji rok za izdavanje uslova, odobrenja, saglasnosti ili dozvole, od strane državnog organa, odnosno subjekta koji vrši javna ovlašćenja nije precizno vremenski određen zakonom, uredbom ili aktom koji reguliše izdavanje istog, u smislu ovog ugovora, ukoliko nije drugačije određeno istim, smatraće se

kao mjerodavan opšti rok utvrđen propisima koji regulišu oblast upravnog postupka.

- 5.7.** Produženje roka iz stava 2 ovog člana vrši se zaključivanjem aneksa ovog ugovora. Produženje I i II faze Plana realizacije, koje nije utvrđeno aneksom ugovora, smatraće se pravno neobavezujućim i ništavim.
- 5.8.** Koncesionar ne može zahtijevati produženje faze I i II Plana realizacije, čime se ne isključuje diskreciono pravo Koncedenta da isti produži, ukoliko je produženje uzrokovano iz sljedećih razloga:
- i. da je Koncesionar podnio neophodnu dokumentaciju i zahtjev u Periodu relevantne faze, tako da je vrijeme do završetka te faze kraće od zakonom propisanog roka za izdavanje takvog odobrenja, saglasnosti ili dozvole;
 - ii. da je Koncesionar podnio nepotpunu ili neurednu dokumentaciju, koja je nepodobna za izdavanje bilo kojeg odobrenja, saglasnosti i dozvola za izgradnju Objekata mHE, a koja je vraćena na dopunu odnosno izmjenju;
 - iii. da je podnijeti zahtjev Koncesionara odbijen od strane državnog organa, odnosno subjekta koji vrši javno ovlašćenje, osim u slučaju da je akt nadležnog organa pravosnažno ukinut ili preinačen.
- 5.9.** U slučaju iz stava 8 alineja 2 ovog člana kada je Koncesionar uložio dostupne pravne lijekove i sredstva, u smislu propisa koji regulišu oblast upravnog postupka, protiv rješenja, odluke, zaključka ili drugog akta kojim se odbija u cjelini ili djelimično zahtjev Koncesionara, Koncedent ima pravo da aktivira bankarsku garanciju, ali nema pravo raskinuti ovaj ugovor, do pravosnažnosti takvog akta.
- 5.10.** U slučaju da Koncesionar ispuni sve prethodne radnje predviđene ovim ugovorom i zakonom, koje se moraju ispuniti radi preduzimanja određene radnje predviđene fazom I i II Plana realizacije, i da, i pored toga, nadležni organ uprave ne izda određene uslove, odobrenje, saglasnost, dozvolu ili drugi akt u propisanom roku, pri čemu se određena obaveza iz neke od faza Plana realizacije ne može izvršiti bez takvog uslova, odobrenja, saglasnosti, dozvole ili drugog akta, Koncesionar neće biti u prekršaju konkretne obaveze iz Ugovora.

PERIOD KONCESIJE

Član 6

- 6.1.** Period koncesije je 30 (slovima: trideset) godina.
- 6.2.** Rok iz stava 1 ovog člana počinje da teče od Datuma izdavanja urbanističko-tehničkih uslova, na osnovu kojih Koncesionar može izraditi Tehničku dokumentaciju i podnijeti zahtjev za izdavanje građevinske dozvole za Objekte mHE.

PRESTANAK I PRODUŽENJE KONCESIJE

Član 7

- 7.1.** Period koncesije određen u članu 6 stav 1 ovog ugovora ne može se skratiti osim u slučaju raskida ovog ugovora, odnosno prestanka prava na koncesiju u skladu sa Ugovorom i zakonom kojim se uređuju koncesije.
- 7.2.** Produženje Perioda koncesije je dozvoljeno samo u skladu sa zakonom kojim se uređuju koncesije.

VODNA PRAVA

Član 8

- 8.1.** Korišćenje hidroenergetskog potencijala po ovom ugovoru vrši se u skladu sa uslovima utvrđenim vodnom dozvolom.
- 8.2.** Ukoliko se pokaže cjelishodnim, i ukoliko to ne zahtijeva proširenje lokacije na kojoj se obavljaju koncesione djelatnosti, Koncesionaru se može odobriti povećanje instalisane snage postrojenja mHE u odnosu na Idejno rješenje, isključivo do 1 MW.

Član 9

- 9.1.** Ukoliko u toku Perioda koncesije nastanu promjene u režimu voda predmetnog vodotoka, zbog kojih je Koncedent, zbog ostvarivanja javnog interesa, dužan da Koncesionaru ograniči korišćenje hidroenergetskog potencijala, predviđeno tehničkom dokumentacijom na koju je pribavljena vodna dozvola, Koncesionar je dužan da u razumnim rokovima izvrši radnje i mjere koje mu je naložio Koncedent.
- 9.2.** U slučaju iz stava 1 ovog člana Koncesionar ima pravo samo na naknadu stvarne štete (ne i na naknadu štete za izmaklu – izgublenu dobit).
- 9.3.** Propust Koncesionara da postupi po nalogu Koncedenta iz stava 1 ovog člana predstavlja osnov za raskid ovog ugovora od strane Koncedenta i gubitak prava na naknadu štete iz stava 2 ovog člana.

NOVČANA SREDSTVA ZA ISPUNJENJE PLANA REALIZACIJE

Član 10

- 10.1.** Novčana sredstva potrebna za finansiranje i ispunjenje Plana realizacije ovog ugovora, uključujući posebno izradu tehničke dokumentacije, pripremne radove, radove na izgradnji, izmještanje puteva, izgradnju infrastrukture, priključenje na Elektroenergetski sistem (ukoliko nije drugačije određeno zakonom i planom operatora prenosnog odnosno distributivnog sistema) održavanje i operativni rad u cjelosti obezbjeđuje Koncesionar.
- 10.2.** Dinamika obezbjeđenja sredstava mora biti usklađena sa rokovima za ispunjenje pojedinih faza Plana realizacije i svaki propust u obezbjeđivanju neophodnih sredstava, smatraće se isključivom krivicom Koncesionara, sa nastupanjem posledica predviđenih Ugovorom.

- 10.3.** Koncesionar će visinu investicija rasporediti u rokovima, vrsti, obliku, kvalitetu i namjeni u skladu sa Planom realizacije.

BANKARSKA GARANCIJA ZA IZVRŠENJE UGOVORA

Član 11

- 11.1.** Koncesionar je dužan da, za realizaciju Ugovora u I i II fazi Plana realizacije redovno dostavlja Koncedentu validnu Bankarsku garanciju u formi i sadržaju kao u Prilogu 3, plativu na prvi poziv bez prava prigovora, kao sredstvo obezbjeđenja Ugovora po fazama I i II Plana realizacije i obaveze za plaćanje ugovorne kazne po Ugovoru.
- 11.2.** Koncesionar je dužan da, kao prethodni uslov za zaključenje aneksa iz člana 5 stav 7 Ugovora, u slučaju produženja roka za izvršenje obaveza iz I ili II faze Plana realizacije za odgovarajući vremenski period, dostavi Bankarsku garanciju odnosno produži postojeću.
- 11.3.** Na dan potpisivanja Ugovora Koncesionar će dostaviti Koncedentu Bankarsku garanciju iz stava 1 ovog člana za izvršenje obaveza iz I faze Plana realizacije u iznosu od 30.000 € (slovima: tridesethiljada eura) i sa rokom važenja od 15 mjeseci od datuma potpisivanja.
- 11.4.** U slučaju produženja rokova iz člana 5 stav 3 ovog ugovora, u roku od 30 dana prije isteka dostavljene Bankarske garancije, Koncesionar će biti dužan da produži postojeću ili dostavi novu Bankarsku garanciju iz stava 3 ovog člana sa važenjem do završetka I faze Plana realizacije. Propuštanje Koncesionara da dostavi naknadnu Bankarsku garanciju u utvrđenom roku, smatraće se osnovom za aktiviranje prvobitno dostavljene Bankarske garancije.
- 11.5.** Najkasnije 30 dana prije isteka roka za izvršenje I faze Plana realizacije, Koncesionar je dužan da dostavi novu Bankarsku garanciju sa rokom važenja od 15 mjeseci, za izvršenje radova za prvu godinu II faze Plana realizacije u iznosu od 25 % vrijednosti planirane investicije. Najkasnije 30 dana prije isteka roka važenja garancije za prvu godinu, Koncesionar je dužan da dostavi novu garanciju, sa rokom važenja od 15 mjeseci, u iznosu od 25 % vrijednosti planirane investicije za sljedeću godinu.
- 11.6.** Po dostavljanju nove Bankarske garancije, prethodna će se vratiti Koncesionaru.
- 11.7.** Bankarska garancija za određeni period investicije vratiće se Koncesionaru i ukoliko investicija bude realizovana prije roka predviđenog Planom realizacije.
- 11.8.** Bankarska garancija za poslednji godišnji period II faze Plana realizacije će biti vraćena nakon što Koncesionar uspješno otpočne proizvodnju električne energije u mHE, izgrađenoj u skladu sa tehničkom dokumentacijom u rokovima utvrđenim Planom realizacije.
- 11.9.** Propuštanje Koncesionara da dostavi novu Bankarsku garanciju u rokovima iz ovog člana smatraće se osnovom za aktiviranje prethodno dostavljene Bankarske garancije.

VISINA KONCESIJE I USLOVI PLAĆANJA

Član 12

- 12.1.** Koncesionar je dužan da po osnovu ovog ugovora plaća koncesionu naknadu koja iznosi 6,1 % od planirane godišnje proizvodnje električne energije. Koncesiona naknada se ne može umanjiti usljed činjenice da je godišnja proizvodnja električne energije ispod planirane.
- 12.2.** Ukoliko je godišnja proizvodnja električne energije veća od planirane godišnje proizvodnje iz Idejnog rješenja, Koncesionar plaća koncesionu naknadu koja iznosi 6,1 % od godišnje proizvodnje električne energije.
- 12.3.** Koncesiona naknada se plaća polugodišnje, prema proizvedenoj električnoj energiji na kraju toga perioda.
- 12.4.** Koncesionar se obavezuje da vodi posebne računovodstvene knjige za djelatnost koja je predmet Ugovora, u koje Koncedent u svakom momentu može imati uvid.
- 12.5.** U pogledu obračuna, naplate, kamate, prinudne naplate, rokova zastarjelosti i ostalog što je vezano za plaćanje naknada iz ovog člana shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje poreska administracija.

Član 13

- 13.1.** Pored naknade iz člana 12 ovog ugovora Koncesionar je dužan da plaća i druge zakonom utvrđene postojeće i buduće naknade u propisanim rokovima, kao što su vodna naknada i druge.

PRAVA I OBAVEZE KONCESIONARA

Član 14

- 14.1.** Koncesionar je dužan da:
- i. prije otpočinjanja radova na realizaciji ovog ugovora, odnosno podnošenja zahtjeva za dobijanje građevinske dozvole, riješi imovinsko-pravne odnose na zemljištu koje je u neposrednoj funkciji realizacije koncesije;
 - ii. obezbijedi potrebna finansijska sredstva za realizaciju Ugovora;
 - iii. koristi hidroenergetski potencijal Dijela vodotoka u skladu sa kriterijumom racionalnog, energetske efikasnosti i ekonomski opravdanog korišćenja Dijela vodotoka, na kojem instalisana snaga mHE ni u kom slučaju ne može biti iznad 1 MW;
 - iv. racionalno koristi odnosno eksploatiše izgrađene objekte uz obezbjeđenje ljudi i imovine, a u skladu sa zakonima kojima se uređuju oblasti energetike i uređenja prostora i izgradnje objekata i dr.;
 - v. realizuje višenamjenska rješenja u skladu sa Idejnim rješenjem;

- vi. poštuje projektovane i ugovorene kapacitete, određene Energetskom dozvolom i ovim ugovorom i dinamiku realizacije koncesionih aktivnosti;
- vii. izvodi radove uz primjenu propisanih i utvrđenih mjera zaštite životne sredine, kulturne baštine i radne sredine;
- viii. u slučaju pronalaska predmeta koji predstavljaju historijsku, kulturnu ili prirodnu vrijednost postupi u skladu sa relevantnim zakonskim propisima;
- ix. postupa isključivo po odobrenim projektima i odobrenim tehnološkim postupcima;
- x. izvještava organ uprave nadležan za poslove energetike o novim saznanjima za efikasnije i ekonomičnije korišćenje hidroenergetskog potencijala i eventualnoj namjeri za njihovu eksploataciju, u kojem slučaju se mora zaključiti aneks ovog ugovora;
- xi. u svemu poštuje mjere zaštite životne sredine, propisane i utvrđene u postupku strateške procjene i eventualne procjene uticaja izgradnje Objekata mHE na životnu sredinu;
- xii. ulaže u istraživanje za poboljšanje sigurnosti rada i zaštite životne sredine;
- xiii. da tokom koncesionog perioda, svake godine, najkasnije do 15. marta, organu nadležnom za poslove energetike dostavlja Izvještaj o tehničkim i finansijskim rezultatima u skladu sa ovim ugovorom.

AMORTIZACIONI VIJEK OPREME I OBJEKATA mHE

Član 15

- 15.1.** Koncesionar je saglasan da je amortizacioni vijek za:
- i. opremu - period koji je utvrdio proizvođač te opreme i
 - ii. Objekte mHE - rok koji će se utvrditi u projektu održavanja objekata shodno zakonu kojim se uređuje izgradnja objekata.

IDEJNO RJEŠENJE

Član 16

- 16.1.** Ukoliko Koncesionar ne izradi tehničku dokumentaciju prema prihvaćenom Idejnom rješenju, odnosno izmijeni isto bez saglasnosti Koncedenta, Koncedent ima pravo da, po propisanom postupku, dodijeli koncesiju drugom koncesionaru prema Idejnom rješenju.

BEZ TERETA

Član 17

- 17.1.** Koncesionar se obavezuje da neće bez prethodne saglasnosti Koncedenta, u slučajevima i pod uslovima određenim ovim ugovorom, preduzimati bilo kakve pravne poslove kojima će biti uspostavljen Teret ili opterećenje na bilo kakva

prava trećih lica u pogledu zemljišta ili Objekata mHE, nezavisno od toga da li je zemljište u vlasništvu Koncesionara.

- 17.2.** Koncedent neće uskratiti davanje saglasnosti iz prethodnog stava ovog člana Ugovora, osim u slučaju da postoje opravdani razlozi za to, kojima se ugrožava interes Koncedenta.

PRAVA TREĆIH LICA

Član 18

- 18.1.** Koncedent se obavezuje da nijednom pravnom ili fizičkom licu neće ustupiti ili dozvoliti izvođenje bilo kojih radova ili ostvarivanje bilo kojih drugih prava, koja se odnose na predmet koncesije po ovom ugovoru, niti bilo koje radove ili prava koja bi uticala na umanjenje prava Koncesionara, kao ni svojim aktivnostima, odlukama ili na bilo koji drugi način spriječiti ili ograničiti mogućnost ostvarivanja prava Koncesionara. Pod ovim se ne podrazumijevaju bilo kakve radnje ili aktivnosti trećih lica, za koju od Koncedenta ili Organa uprave nisu dobili prethodnu saglasnost.
- 18.2.** Koncedent će, zajedno sa ovlaštenim institucijama, omogućiti, u skladu sa zakonom i drugim propisima, priključenje Objekata mHE na Elektroenergetski sistem i otkup električne energije proizvedene u mHE.

REVITALIZACIJA OBJEKATA mHE

Član 19

- 19.1.** Koncesionar i Koncedent će najkasnije dvije godine prije isteka Perioda koncesije, o trošku Koncesionara, izabrati Nezavisnog revizora radi pripreme Programa revitalizacije.
- 19.2.** Program revitalizacije će biti završen 18 mjeseci prije isteka Perioda koncesije, i naročito mora da sadrži:
- i. obim neophodnih radova za revitalizaciju Objekata mHE tako da isti nakon završetka revitalizacije postignu funkcionalne parametre proizvodnje, koji ne mogu biti značajno manji od parametara proizvodnje električne energije iz Idejnog rješenja;
 - ii. procjenu troškova revitalizacije.
- 19.3.** Nakon završetka Programa revitalizacije, Koncesionar će u roku od 30 dana dostaviti Koncedentu Bankarsku garanciju za revitalizaciju, u visini od 25% od procjene troškova revitalizacije, bez prava prigovora i plativu na prvi poziv, sa rokom važenja tri mjeseca nakon isteka Perioda koncesije.
- 19.4.** Koncesionar se obavezuje da će Program revitalizacije otpočeti da izvršava, u obimu i na način predviđen ovim programom najkasnije jednu godinu prije isteka Perioda koncesije, i da će isti izvršiti najkasnije 60 (šezdeset) dana prije isteka Perioda koncesije.

- 19.5.** Nakon završetka Programa revitalizacije, Koncesionar će dostaviti Koncedentu i Nazavisnom revizoru iz stava 1 ovog člana, konačni obračun izvedenih radova revitalizacije i omogućiti im eventualni pregled Objekata mHE.
- 19.6.** U slučaju odobrenja konačnog obračuna od strane Nazavisnog revizora, odnosno utvrđivanja činjenica da je Program revitalizacije u potpunosti izvršen i sa nižim iznosom sredstava, Koncedent će odmah nakon isteka Perioda koncesije izvršiti povraćaj Bankarske garancije za revitalizaciju.
- 19.7.** Troškove izrade Programa revitalizacije, troškove revitalizacije, kao i eventualne naknade troškova revitalizacije i provjere konačnog obračuna, snosi Koncesionar.

PRENOS NAKON ISTEKA PERIODA KONCESIJE

Član 20

- 20.1.** Ovim ugovorom Koncesionar, kao dotadašnji vlasnik, odnosno korisnik zemljišta i Objekata mHE, u slučajevima predviđenim čl. 22 i 23 Ugovora, predaje odnosno prenosi zemljište, objekte, opremu i postrojenja mHE u vlasništvo Crne Gore, bez ikakvih tereta, i bez prava da traži od Crne Gore, odnosno Koncedenta za taj prenos (vlasništva) bilo kakvu naknadu.
- 20.2.** Koncesionar je potpisujući ovaj ugovor dao saglasnost da se bez njegovog znanja ili bilo kakvog (prethodnog ili naknadnog) odobrenja, Crna Gora upiše kao vlasnik nekretnina – zemljišta, Objekata mHE (sa vlasništvom 1/1) kod nadležnog organa za katastar nepokretnosti, a po potrebi i u druge propisane evidencije (knjige), u koje se vrši upis nekretnina, kao i da Objekte mHE upiše u knjigovodstvene knjige u kojima se vodi imovina, sredstva i oprema Crne Gore, kao njenu imovinu.
- 20.3.** Koncesionar je dužan da istovremeno sa prenosom prava na zemljištu, objektima, opremi i postrojenjima mHE:
- i. na osnovu zahtjeva Koncedenta, izvrši prenos svih prava i obaveza iz ugovora koji su od značaja za obavljanje djelatnosti mHE (npr. ugovor o pristupu elektroenergetskoj mreži, ugovor o balansiranju, ugovor o isporuci električne energije itd.), odnosno učini najbolje napore da obezbijedi saglasnost drugih ugovornih strana u takvim ugovorima;
 - ii. dostavi Koncedentu svu postojeću tehničku dokumentaciju neophodnu za nastavak radova ako je do prestanka koncesionog odnosa došlo prije završetka izgradnje, odnosno dokumentaciju neophodnu za održavanje Objekata mHE, ako je do prestanka došlo u toku njegovog korišćenja ili prije isteka trajanja Ugovora;
 - iii. dostavi Koncedentu projekat izvedenog stanja koji sadrži sve izmjene koje su nastale na Objektima mHE nakon dobijanja upotrebne dozvole;
 - iv. dostavi Koncedentu sva uputstva za korišćenje i održavanje Objekata mHE i opreme u Objektima mHE;
 - v. obezbijedi da sve garancije u vezi sa bilo kojom opremom mHE budu prenijete na Koncedenta;

- vi. izvrši prenos bez naknade svih prava intelektualne svojine Koncesionara neophodnih da Koncedent nastavi korišćenje i upravljanje mHE, odnosno izvrši prenos trajne neograničene, ekskluzivne licence bez ikakve naknade na onim pravima intelektualne svojine na kojima Koncesionar nije vlasnik;
 - vii. u potpunosti saraduje sa Koncedentom kako bi se omogućio nesmetan transfer poslovanja mHE na Koncedenta.
- 20.4.** Koncesionar nije dužan da preda ili prenese:
- i. novac u gotovini i u banci;
 - ii. komercijalne, knjigovodstvene dugove i potraživanja čija dospelost pada najkasnije na dan isteka Perioda koncesije, a koji su neizmireni;
 - iii. koristi od zahtjeva iz garancija, naknada šteta i polisa osiguranja koje proističu iz bilo kojeg događaja ili okolnosti nastalih prije dana isteka Perioda koncesije, osim neplaćenih potraživanja po osnovu osiguranja, garancija, i naknada štete u mjeri u kojoj se takvi zahtjevi vezuju za fizički gubitak ili štetu ili nedostatke na Objektima mHE koji nastanu prije, ali ostanu neotklonjeni do dana isteka Perioda koncesije.

Član 21

- 21.1.** U momentu prenosa zemljišta, objekata, opreme i postrojenja mHE, u smislu člana 20 Ugovora, isti moraju biti u potpuno tehničko-tehnološki funkcionalnom ispravnom stanju, za dalju proizvodnju električne energije i bez tereta bilo koje vrste.
- 21.2.** Koncesionar je dužan da Koncedentu naknadi štetu koja nastane zbog kršenja obaveze iz prethodnog stava ovog člana.

TRAJANJE I PRESTANAK UGOVORA

Član 22

- 22.1.** Ovaj ugovor je zaključen na određeno vrijeme, do isteka roka određenog u članu 6 Ugovora.
- 22.2.** Produženje važenja Ugovora je moguće u skladu sa zakonom.

RASKID UGOVORA

Član 23

- 23.1.** Ovaj ugovor se smatra automatski raskinutim, bez dostavljanja posebnog obavještenja u sljedećim slučajevima:
- i. istekom Perioda koncesije iz člana 6 stav 1 ovog Ugovora, osim u slučajevima produženja u skladu sa članom 22 stav 2 ovog ugovora;
 - ii. u slučaju nastupanja okolnosti više sile koje trajno onemogućavaju Ugovorne strane da izvrše svoje obaveze utvrđene Ugovorom;

- iii. ukoliko je pokrenut postupak stečaja ili likvidacije nad Koncesionarom, osim u slučaju postupka reorganizacije u skladu sa zakonom;
- iv. ukoliko je koncesija data na osnovu netačnih podataka bitnih za donošenje odluke o davanju Energetske dozvole i zaključivanje ovog ugovora;
- v. ukoliko se nakon zaključenja Ugovora utvrdi da je godišnji bruto energetske potencijal vodotoka na kojem se obavlja koncesiona djelatnost veći od 15 GWh;
- vi. ako je Koncesionaru, pravosnažnom odlukom nadležnog suda ili organa uprave zabranjena proizvodnja električne energije;
- vii. ako se onemogućiti obavljanje koncesione djelatnosti po ovom Ugovoru kao posljedica realizacije projekta izgradnje hidroelektrana na rijeci Morači;
- viii. u slučaju da Koncesionar odbije da imenuje, odugovlači ili na drugi način onemogućava imenovanje Nezavisnog revizora za izradu Programa revitalizacije, što za rezultat ima da Program revitalizacije nije pripremljen najkasnije 18 mjeseci prije isteka Perioda koncesije;
- ix. ukoliko Koncesionar ne započne sa izvršenjem Programa revitalizacije najkasnije jednu godinu prije datuma isteka Perioda koncesije.

23.2. Pored slučajeva iz stava 1 ovog člana, Koncedent ima pravo da raskine ovaj ugovor u slučajevima kada:

- i. Koncesionar nije dostavio bilo koju od bankarskih garancija, u visini, roku i sa sadržajem predviđenim čl. 11 i 19 Ugovora;
- ii. Koncesionar nije preduzeo radnje i mjere koje mu je naložio Koncedent u skladu sa članom 9 stav 1 Ugovora;
- iii. se istražnim radovima ili eksploatacijom u kontinuitetu ugrožava život i zdravlje ljudi i životna sredina;
- iv. Koncesionar ne obavlja koncesione djelatnosti u skladu sa dinamikom i u obimu utvrđenom Ugovorom i Planom realizacije, osim u slučaju nepredviđenih okolnosti ili više sile;
- v. Koncesionar ne izvrši radnje iz I ili II faze Plana realizacije u ugovorenom roku ili ne započne koncesione djelatnosti u ugovorenom roku;
- vi. Koncesionar ne plati koncesionu naknadu u skladu sa članom 12 ovog ugovora;
- vii. Koncesionar neopravdano obustavi obavljanje djelatnosti proizvodnje električne energije u Objektima mHE;
- viii. Koncesionar značajno krši i ne izvršava opseg, količinu i vrijednost radova predviđenih Programom revitalizacije, iz čega očigledno proizilazi da Program revitalizacije neće biti u cjelosti ili djelimično izvršen u ugovorenom roku.

23.3. Prije pokretanja postupka raskida Ugovora iz stava 2 ovog člana, Koncedent je dužan da u pisanoj formi obavijesti Koncesionara i odredi mu primjereni rok za izvršenje ugovorene obaveze.

- 23.4.** U slučaju raskida Ugovora, Koncesionar nema pravo na naknadu štete, odnosno troškova za izvršenje radova i uložena sredstva.
- 23.5.** U slučaju raskida Ugovora iz razloga predviđenih stavom 1 alineja 6 ovog člana, Koncedent ima pravo da raspolaže bez naknade tehničkom dokumentacijom Koncesionara u cilju dodjele koncesije u skladu sa zakonom kojim se uređuju koncesije.

UGOVORNE KAZNE

Član 24

- 24.1.** Ugovorne strane su saglasne da bi, u slučaju da Koncesionar povrijedi neku od svojih ugovornih obaveza, bilo veoma teško izmjeriti štetu koja bi iz toga proistekla. Stoga, ukoliko povreda neke od tih obaveza ne bude ispravljena u roku od 30 (trideset) dana, od dana obavještenja Koncesionara od strane Koncedenta, Koncesionar će biti dužan da Koncedentu plati ugovorne kazne kako slijedi:
- i. za svako kršenje obaveze Koncesionara iz člana 5 ovog ugovora, koje se sastoji u nepoštovanju rokova za realizaciju ovog ugovora, tj. bilo koje od faza iz Plana realizacije iz člana 3 Ugovora, iznos u visini od 0,05 %, za svaki dan kašnjenja, od vrijednosti investicije za tu godinu u realizaciji Ugovora;
 - ii. za svako kršenje obaveze Koncesionara iz člana 3 Ugovora, koje se sastoji u odstupanju u iznosu investicija, sadržaju i kvalitetu u odnosu na Plan realizacije, iznos u visini od 0,05 %, za svaki dan do otklanjanja nepravilnosti, od vrijednosti investicije za tu godinu u realizaciji Ugovora;
 - iii. za svaku povredu člana 11 Ugovora, koja se sastoji u kašnjenju u dostavljanju bankarske garancije, iznos u visini od 0,05 %, za svaki dan kašnjenja, od vrijednosti investicije za godinu u realizaciji Ugovora za koju se dostavlja garancija.
- 24.2.** Prethodno navedenim se ne ograničava, umanjuje ili isključuje pravo Koncedenta, da u cjelosti ili djelimično aktivira Bankarske garancije iz čl. 11 i 19 Ugovora, sa pravima Koncedenta, odnosno posljedicama po Koncesionara predviđenim tim odredbama.
- 24.3.** Koncesionar neće biti odgovoran više od jednom za ugovorne kazne iz ovog člana ukoliko, istim postupkom ili propustom, povrijedi dvije ili više odredbi za čije povrede su utvrđene ugovorne kazne. U takvom slučaju, ukoliko iznosi ugovornih kazni, koji bi inače bili primjenljivi, budu različiti, primijenit će se isključivo veća ugovorna kazna.
- 24.4.** Obaveze Koncesionara za plaćanje ugovorne kazne po ovom članu smatraju se obezbijeđenim Bankarskim garancijama iz člana 11 Ugovora.
- 24.5.** Radi izbjegavanja sumnje, ukoliko Koncedent može da dokaže stvarnu štetu u višem iznosu od ugovornih kazni predviđenih ovim članom, Koncedent će imati pravo na potpuno obeštećenje za bilo koji gubitak koji pretrpi u vezi sa kršenjem obaveza Koncesionara, a koji nije pokriven iznosom ugovornih kazni u skladu sa ovim članom.

RIZICI I ODGOVORNOSTI KOJI PROISTIČU IZ UGOVORA

Član 25

25.1. Ključni rizici kod sprovođenja Ugovora uključuju:

- i. raskid Ugovora u slučaju da se onemogućí obavljanje koncesione djelatnosti po ovom Ugovoru kao posljedica realizacije projekta izgradnje hidroelektrana na rijeci Morači;
- ii. priključenje mHE na Elektroenergetski sistem;
- iii. hidrološki rizik;
- iv. ekološki rizik;
- v. rizik ostvarivanja prihoda (otkupna cijena, promjena pravno-normativne regulative);
- vi. rizike izbora lokacije;
- vii. operativne rizike;
- viii. višu silu.

25.2. Za rizike iz stava 1 ovog člana odgovoran je Koncesionar, osim za rizik više sile.

VIŠA SILA

Član 26

26.1. Ugovorne strane se oslobađaju odgovornosti ako je povreda ili neispunjenje ugovorene obaveze nastala usljed više sile. Pod višom silom se podrazumijeva događaj nastao po zaključenju ovog ugovora koji se nije mogao predvidjeti i čije se posljedice nijesu mogle izbjeći ili otkloniti. Ovi događaji su ograničeni na mobilizaciju, rat, zemljotres, požar, epidemiju i poplavu.

26.2. Ugovorna strana, koja se poziva na višu silu, obavezna je da preduzme razumne mjere, odnosno radnje, da pretrpljenu štetu i gubitke svede na minimum i da drugu Ugovornu stranu obavijesti pisanim putem o dejstvu više sile, najkasnije u roku od sedam dana od dana saznanja o uticaju više sile. Obavještenje sadrži detaljan opis događaja prouzrokovanog višom silom, kao i mjere i radnje koje Ugovorna strana preduzima, radi maksimalnog smanjenja posljedica tog djelovanja.

26.3. U slučaju više sile privremeno miruju prava i obaveze iz Ugovora do prestanka dejstva više sile. Odluku o mirovanju prava i obaveza Koncesionara iz Ugovora donosi Koncedent na osnovu pisanog zahtjeva Koncesionara. Ugovorne strane će, što je prije moguće, sprovesti konsultacije u dobroj vjeri kako bi se dogovorile o odgovarajućim radnjama radi umanjenja posljedica više sile i kako bi obezbijedili dalje izvršenje ugovornih obaveza.

26.4. Ukoliko se Ugovorne strane ne dogovore o tome u roku od 60 dana a viša sila i dalje traje ili trajaju posljedice više sile tako da Ugovorna strana pogođena višom

silom nije u stanju da izvršava svoje ugovorne obaveze u periodu od preko 90 dana, onda svaka Ugovorna strana može raskinuti Ugovor.

- 26.5.** Ugovorna strana pogođena višom silom će obavijestiti drugu Ugovornu stranu što je prije moguće o prestanku okolnosti koja predstavlja višu silu. Nakon tog obavještenja Ugovorne strane će nastaviti da ispunjavaju svoja prava i obaveze iz Ugovora na način i pod uslovima koji su predviđeni Ugovorom.

KONTROLA IZVRŠENJA UGOVORA I NAČIN MEĐUSOBNOG IZVJEŠTAVANJA

Član 27

- 27.1.** Koncesionar će vršiti djelatnosti u skladu sa Ugovorom i propisima, a o svim bitnim promjenama, u odnosu na Ugovor i obavljanje koncesione djelatnosti, blagovremeno će obavještavati Koncedenta.
- 27.2.** Koncedent ima pravo i obavezu da vrši stalnu kontrolu izvršenja obaveza iz Ugovora, vezano za rokove, uslove iz prihvaćenog Idejnog rješenja i poštovanje propisa.
- 27.3.** Koncedent će kontrolu vršiti preko ovlašćenih inspekcijskih i/ili drugih nadležnih organa.
- 27.4.** Ovlašćena inspekcija ili drugi nadležni organ iz stava 3 ovog člana u obavezi je da najmanje jednom godišnje dostavi Vladi izvještaj o realizaciji Ugovora.
- 27.5** Pored kontrole iz stava 3 ovog člana, Koncesionar je dužan da omogući slobodan pristup i kontrolu licima ovlašćenih od strane Koncedenta ili od strane ovlašćenih organa uprave.

VAŽEĆI ZAKON, MJERODAVNO PRAVO I RJEŠAVANJE SPOROVA

Član 28

- 28.1.** Izvršenje, sprovođenje i tumačenje Ugovora vršiće se u skladu sa Mjerodavnim pravom.
- 28.2.** Sporovi koji nastanu u toku izvršenja Ugovora ili koji su u vezi sa Ugovorom rješavaće se pred Privrednim sudom u Podgorici.

IZJAVE KONCESIONARA

Član 29

- 29.1.** Koncesionar izjavljuje i garantuje:
- i. da su zaključenje ovog ugovora i izvršavanje njegovih obaveza u skladu sa osnivačkim i drugim aktima Koncesionara i da nijesu zavisni od pribavljanja posebnih potvrda, dozvola ili drugih vrsta odobrenja organa Koncesionara radi zaključivanja Ugovora odnosno, ukoliko je pribavljanje takvih potvrda, dozvola ili odobrenja neophodno, da su ista pribavljena;

- ii. da se zaključivanjem ovog ugovora ne vrši povreda nijednog propisa i da on nije u sukobu ni sa kojim upravnim, sudskim, arbitražnim ili drugim odlukama koje se odnose na Koncesionara;
- iii. da se preuzimanjem obaveza po ovom ugovoru ne vrši povreda nijednog ugovora ili sporazuma u kojem je Koncesionar jedna od ugovornih strana i da protiv Koncesionara nije pokrenut, niti je u toku nikakav postupak, koji bi za posljedicu mogao imati materijalno štetan uticaj na poslovanje, prihode i finansijsko stanje Koncesionara.

JEZIK UGOVORA

Član 30

30.1. Ugovor je sačinjen na crnogorskom jeziku.

IZMJENE I DOPUNE UGOVORA

Član 31

- 31.1.** Izmjene i dopune Ugovora vrše se aneksima na način i u formi predviđenoj za njegovo zaključivanje, i isti se prilažu uz Ugovor i čine njegov sastavni dio.
- 31.2.** Aneksi ovog ugovora po svom redosljedu zaključivanja označavaju se arapskim brojevima.
- 31.3.** Inicijativu za izmjene i dopune ovog ugovora može dati svaka od Ugovornih strana.
- 31.4.** Ugovorna strana, koja je primila pisanu inicijativu za izmjenu i dopunu Ugovora dužna je da se u roku do 30 (trideset) dana izjasni o predloženoj inicijativi.

UGOVORNA DOKUMENTACIJA

Član 32

- 32.1.** Ugovornu dokumentaciju čine: Zahtjev za izdavanje energetske dozvole sa priložima, Energetska dozvola, Ugovor sa priložima, Plan realizacije, Tehnička dokumentacija i ostala zakonom utvrđena dokumentacija, neophodna za izgradnju i rad Objekata mHE.

NEVAŽENJE I RAZDVOJIVOST

Član 33

- 33.1.** Ukoliko se za bilo koju odredbu Ugovora bude smatralo da je nezakonita, nevažeća ili neprimjenljiva, u cjelini ili djelimično, prema Mjerodavnom pravu, takva odredba ili njen dio će se u toj mjeri smatrati da ne predstavlja dio Ugovora, ali to neće negativno uticati na zakonitost, validnost i primjenljivost preostalog dijela Ugovora. U tom slučaju, Ugovorne strane će uložiti maksimalne napore da, u okviru razumnog vremenskog perioda, zamijene odredbu koja se

smatra nezakonitom, nevažećom ili neprimjenljivom, novom odredbom koja će imati isti cilj i efekat, a koja će biti zakonita, validna i primjenljiva.

ZAVRŠNE ODREDBE

Član 34

- 34.1.** Ugovor je sačinjen u 12 (dvanaest) istovjetnih primjeraka od kojih po dva primjerka pripadaju Ugovornim stranama, a po jedan primjerak ministarstvu nadležnom za finansije, Upravi prihoda, Zaštitniku imovinsko-pravnih interesa Crne Gore, ministarstvu nadležnom za vode, Upravi za vode Crne Gore, Komisiji za koncesije Crne Gore, nadležnom organu za registraciju ugovora.

Za KONCEDENTA
M i n i s t a r

Za KONCESIONARA

dr Vladimir Kavarić